

ARCHEOLOGIA
POLSKI
T.XVI
1971

ARCHEOLOGIA POLSKI

AMERICAN LIBRARY

Nie wypożycza się

INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM XVI

Zeszyt 1/2

P 319

WROCLAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1971

Redaktor
ZDZISŁAW RAJEWSKI

Zastępca Redaktora
LECH LECIEJEWICZ

Sekretarze Redakcji
ZBIGNIEW BUKOWSKI
MARIA DEKÓWNA

Adres Redakcji
Instytut Historii Kultury Materialnej PAN
Warszawa, ul. Nowy Świat 72
Tel. 26-52-31, wewn. 166

Okładkę projektowali
Alina i Leszek Kaćmowie

Redaktor: Ryszard Szlagor

Redaktor techniczny: Adam Przylibski

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław 1971.
Nakład 480 + 120 egz. Objętość: ark. wyd. 51,90, ark. druk. 43, 88 +
3 wkł., ark. form. A1 58,70. Papier powlek. kl. V, 80 g, 70 × 100.
Oddano do składania 17 X 1970. Podpisano do druku 20 V 1971. Druk
ukończono w czerwcu 1971 r.

Wrocławska Drukarnia Kartograficzna, Wrocław, ul. Kościuszki 29.
Zam. nr A/815/70 (K-5) Cena zł 125.—

*Profesorowi Doktorowi
WITOLDOWI HENSLOWI
w 35-lecie pracy naukowej*

SPIS TREŚCI

Leon Jan Łuka, Spis prac naukowych prof. dr. Witolda Hensla za lata 1962—1969	str. 9
Stanisław Tabaczyński, Kultura. Znaczenie pojęcia i problemy interpretacyjne w badaniach archeologicznych	19
Culture. The Meaning of the Concept and Concept Problems Interpretation in Archaeological Researches	35
Aleksander Dymaczewski, Próba zastosowania metody reprezentacyjnej w badaniach archeologicznych	37
An Attempt to Apply the Representative Method in Archaeological Researches	43
Maria Dembińska, O metodach badań paleobotanicznych	45
Au sujet des méthodes appliquées à l'étude des matériaux paléobotaniques	59
Waldemar Chmielewski, Ciągłość i przerwy w rozwoju kultur archeologicznych w środkowej i wschodniej Europie między LV a XXV tysiącleciem	61
The Continuity and Discontinuity of the Evolution of Archaeological Cultures in Central and East Europe between LV and XXV Millenaries B.C.	73
Romuald Schild, Nowa, nieznana odmiana lewaluaskiej metody rdzenia- wania z późnego paleolitu w Górnym Egipcie	75
A New Variety of the Levallois Method of Flaking from the Late Paleolithic of Upper Egypt	83
Tadeusz Wiślański, Uwagi o grupie górowskiej kultury lendzielskiej w Polsce zachodniej	85
Remarks Concerning the Góra Group of the Lengyel Culture in West Poland	104
Märta Strömberg, Neue Untersuchungen an Megalithgräbern in Schweden	107
Jan Machnik, Przemiany kulturowe u schyłku eneolitu i w początkach epoki brązu w Kotlinie Karpackiej oraz ich odbicie w Małopolsce	115
Kulturveränderungen im Karpatenbecken gegen Ende des Äneolithikum und zu Beginn der Frühbronzezeit und deren Widerspiegelung in Klein- polen	147
Aleksander Gardawski, Zagadnienia fazy łódzkiej	151
Problems Concerning the Łódź Phase	165
Jan Dąbrowski, Z problemów chronologii epoki brązu w Polsce	167
Problems Concerning the Chronology of the Bronze Age in Poland	176
Zbigniew Bukowski, Tarcze oraz ich wyobrażenia w kulturach luzyc- kiej i wschodniopomorskiej	177
Shields and their Images in Lusatian and East Pomeranian Cultures	199

Zenon Woźniak, Z problematyki badań zaniku kultury łużyckiej w Polsce południowej	197
Über die Erforschung des Niederganges der Lausitzer Kultur in Südpolen	208
Massimo Pallottino, L'origine des villes protohistoriques de l'Italie centrale	211
Krzysztof Dąbrowski, Uwagi o mieczach późnolateńskich z odciskami stempli	219
Remarks on Late La Tène Swords with Stamps Imprints	232
Петр Н. Третьяков, Из предыстории славянского жилища	235
Юрий В. Кухаренко, Еще раз о волинской группе полей погребений и о пути готов к Черному морю	249
Ole Klindt-Jensen, Neue östliche Keramikfunde mit Rädchenverzierung	255
Kazimierz Majewski, Sanktuarium Apollina Kendrisos w Philippopolis w ikonografii numizmatycznej	257
Le sanctuaire d'Apollon Kendrisos à Philippopolis	278
Lech Leciejewicz, Z badań nad wczesnośredniowieczną ceramiką Włoch północnych. Elementy rodzime i obce	281
From the Studies on the Early Mediaeval Ceramics of Northern Italy. The Native and Strange Elements	292
Eleonora Tabaczyńska, Szkła wczesnośredniowieczne z Castelseprio	295
Les verres du haut Moyen-Âge de Castelseprio	306
Wilhelm Holmqvist, Aus der Frühzeit schwedischer Geschichte	309
Aleksander Gieysztor, Urząd wojewódziński we wczesnych państwach słowiańskich w IX—XI w.	317
L'office de palatin dans les premiers États slaves du IX ^e au XI ^e siècle	324
Stamen Michailov, Quelques considérations sur la pénétration des Slaves au Sud du Danube et la formation de la culture dite balkano-danubienne	327
Djurdje Bošković, Nouvelles recherches sur la culture paléoslave dans la gorge danubienne des Portes de Fer — du Djerdap	337
Agnes Csemiczky-Sós, Neue Angaben zur Frage der Kontinuität der mittelalterlichen Festungssysteme in Mosaburg-Zalavár	347
M. Petrescu-Dîmbovița, Dan Gh. Teodor et V. Spinei, Les principaux résultats des fouilles archéologiques de Fundul Hertei (Roumanie, départ. de Botoșani)	363
Maria Comșa, Töpferei aus dem 10. Jhd. bei Radovanu	383
Werner Coblenz, Bemerkungen zur Chronologie in den slawischen Gauen Daleminzien und Nisan	401
Zofia Kurnatowska, Ze studiów nad zróżnicowaniem terytorialnym kultury prapolskiej	419
Des études sur la différenciation territoriale de la culture proto-polonaise	429
Władysław Łosiński, Z badań nad przemianami gospodarczymi w starszych fazach wczesnego średniowiecza na Pomorzu Zachodnim	431
Wirtschaftliche Wandlungen in den älteren Phasen des Frühmittelalters in Westpommern.	443
Elżbieta Dąbrowska, Wielkie grody dorzecza górnej Wisły — próba klasyfikacji	445
Großburgen im Flußgebiet der oberen Weichsel. Versuch einer Klassifikation	463

Stanisław Kurnatowski, Rozwój zaludnienia Wielkopolski zachodniej we wczesnym średniowieczu i jego aspekty gospodarcze	465
Le développement du peuplement de la Grande Pologne occidentale au haut Moyen-Âge et ses aspects économiques	481
Maria Dekówna, Stan badań nad górnictwem srebra i tzw. kryzysem srebra w Azji środkowej	483
L'état des recherches sur l'exploitation des mines d'argent et sur la „crise d'argent” en Asie centrale	500
Stanisław Suchodolski, W sprawie intensywności wymiany lokalnej na ziemiach polskich w X—XI w.	503
Au sujet de l'intensité des échanges locaux sur les terres polonaises aux X ^e —XI ^e siècles	514
Jan Żak, Zausznice o kabłąku owiniętym spiralowatym drucikiem we wczesnośredniowiecznej Polsce	517
Les boucles d'oreille à l'arc entouré d'un fil de métal en spirale dans la Pologne du haut Moyen-Âge	522
Joachim Herrmann, Einige Bemerkungen zu Tempelstätten und Kultbildern im nordwestslawischen Gebiet	525
Helena Zoll-Adamikowa, Próba periodyzacji wczesnośredniowiecznych praktyk pogrzebowych w Polsce	541
Versuch einer Periodisierung der frühmittelalterlichen Begräbnisbräuchen in Polen	554
Jerzy Gąssowski, Religia pogańskich Słowian i jej przeżytki we wczesnym chrześcijaństwie	557
La religion des Slaves païens et ses survivances dans la période précoce du christianisme	573
Franz Zagiba, Frühgeschichtliche Musikinstrumente in der Ordnung nach Idiophonie	575
Erik Nýlen, Einige nordische Adler aus vorheraldischer Zeit	587
Michel de Bouard, Le rempart du château de Caen	615
Tadeusz Rosłanowski, Metryka i lokalizacja najstarszego targu w średniowiecznym Trewirze	631
Les débuts et l'emplacement du plus ancien marché dans le Trèves médiéval	649
Teresa Dunin-Wąsowicz, Saint-Gilles a Polska we wczesnym średniowieczu	651
Saint-Gilles and Poland in the Early Middle Ages	665
Ryszard Kiersnowski, Srebro czyste i najczystsze w Polsce średniowiecznej	667
Pure and the Purest Silver in Mediaeval Poland	676
Andrzej Nadolski, Sztylet średniowieczny, znaleziony w m. Orzeszyn, pow. Grójec	679
A Medieval Dagger Found at Orzeszyn, District of Grójec	681
Włodzimierz Szafrąński, Ślady późnośredniowiecznego kolekcjonerstwa na zamku plockim	683
Les traces de collections faites à l'époque de Moyen Âge tardif au château de Płock	693
Tadeusz Lewicki, Opis Pragi w arabskim słowniku geograficznym al-Himjarięo (XV wiek)	695
Die Beschreibung Prags im arabischen geographischen Wörterbuch von al-Himjari	700

OD REDAKCJI

Redakcja Naukowa „Archeologii Polski” informuje uprzejmie, że z przyczyn technicznych, niezależnych od naszej Redakcji i Wydawnictwa Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, nie mogły wejść do niniejszego tomu artykuły następujących autorów, przygotowane z okazji 35-lecia pracy naukowej Prof. Dra Witolda Hensla:

Krystyny Przewoźnej, Z dziejów badań nad okresami późnolateńskim i wpływów rzymskich na Pomorzu Wschodnim,

Władysława Filipowiaka, Z badań nad wczesnośredniowieczną wsią zachodniopomorską (Dobropole, pow. Kamień).

Artykuły te zostaną opublikowane w t. XVII, z. 1 „Archeologii Polski” w 1972 r.

NO. 8111 BIRD TR. 17

LIBRARY
M

~~XXXXXXXXXX~~
P 319